

Užimtumo tarnyba priminė apie naujoves užsieniečių įdarbinimo srityje

Imigrantų situacija darbo rinkoje keičiasi – šalies darbdaviai, įdarbinantys atvežtinę darbo jėgą, šiais metais turės atsižvelgti į šias svarbias naujoves.

Nuo 2025 m. sausio 1 d. nebepriimami sprendimai dėl užsieniečio darbo atitikties šalies darbo rinkos poreikiams. Tačiau prašymai priimti sprendimą dėl darbo atitikties, taip pat – prašymai išduoti ar pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje, pateikti iki 2024 m. gruodžio 31 d., bus baigiami nagrinėti vadovaujantis iki įstatymo pakeitimų įsigaliojimo dienos ankstesnių galiojusių teisės aktų nuostatomis.

Užimtumo tarnyba pagal darbdavių prašymus išduos tik leidimus dirbti sezoniniams darbuotojams ir komandiruotiems užsieniečiams iš trečiųjų šalių. „Kitais atvejais norintys dirbti užsieniečiai iš trečiųjų šalių Migracijos departamente turės gauti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje“, – sakė Užimtumo tarnybos Paslaugų užsieniečiams skyriaus vedėja Ernesta Varnaitė.

Antroji žinia – nebelieka Užimtumo tarnybos tvirtinamo trūkstančių profesijų sąrašo pagal ekonominės veiklos rūšis, kuriam buvo numatoma metinė kvota. Svarbi ir trečioji naujiena – keičiasi kvotos užsieniečiams nustatymo ir taikymo mechanizmas. Bendras kvotos metinis dydis nebebus skirstomas pagal konkrečius įmonių veiklos sektorius ir nurodytas Lietuvoje trūkstamas profesijas.

Nuo 2025 metų sausio 1 d. kvota apima visas profesijas ir darbo funkcijas visuose įmonių veiklos sektoriuose ir bus taikoma tik leidimą laikinai gyventi Lietuvoje darbo pagrindu (pagal įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 44 str. 1 d. 2 p.) ketinantiems gauti trečiųjų valstybių piliečiams. Kvota nebus taikoma tuo atveju, kai leidimas laikinai gyventi nurodytu pagrindu bus ne išduodamas, bet keičiamas.

Kvotos dydis kalendoriniams metams negalės būti didesnis negu 1,4 proc. Valstybės duomenų agentūros (VDA) praėjusių kalendorinių metų liepos 1 d. paskelbto Lietuvos nuolatinių gyventojų skaičiaus dydžio.

Kvota nustatoma pagal Užimtumo tarnybos siūlymą galimam kvotos dydžiui, remiantis darbo rinkos stebėseną, padėties darbo rinkoje vertinimu ir jos pokyčių prognoze.

Konkretus kvotos dydis jau žinomas – patvirtinta 24830 įdarbinimo kvota užsieniečiams, ketinantiems dirbti Lietuvoje, kuriems leidimai laikinai gyventi išduodami darbo pagrindu.

Kaip ir iki šiol, nuo sausio 1 d. kvotos išnaudojimą skaičiuos ir apie išnaudotą kvotą viešai skelbs Migracijos departamentas. Išnaudojus nustatytą metinę kvotą, jos padidinimo

Užimtumo tarnyba priminė apie naujoves užsieniečių įdarbinimo srityje

galimybė 2025 metais nenumatyta.

Papildomos kvotos nustatymo galimybė numatoma tik nuo 2026 metų sausio 1 d. įsigaliojus kvotos reglamentavimo pasikeitimams – ūkio šakos kolektyvinės sutarties šalių – profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų atstovų siūlymu. Tai bus galima daryti vieną kartą per kalendorinius metus, išnaudojus nustatytą kvotą.

2025 metais, pasibaigus nustatytai kvotai, leidimas laikinai gyventi Lietuvoje darbo pagrindu galės būti išduodamas, jei užsieniečio darbo užmokestis bus ne mažesnis kaip 1,2 VDA paskutinis paskelbtas kalendorinių metų vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (BDU), kuris šiuo metu siekia 2416,56 Eur, arba darbo užmokestis – ne mažesnis kaip 1 BDU (šiuo metu 2013,80 Eur), taip pat užsieniečio profesija įtraukta į Aukštą pridėtinę vertę kuriančių profesijų, kurių trūksta Lietuvoje, sąrašą

E.Varnaitės teigimu, naujas kvotos nustatymo ir įgyvendinimo mechanizmas prisidės prie skaidresnių migracijos procedūrų Lietuvoje, bus sunkiau piktnaudžiauti migracijos sistema, tikėtina, sumažins įdarbintų užsieniečių kaitą darbo vietose, ribos pigios darbo jėgos patekimą į mūsų šalį.

Darbdavių pranešimų duomenys apie dirbančius ar komandiruotus užsieniečius (LDU) iš „Sodros“ nuo 2025 metų pradžios perduodami ne tik Užimtumo tarnybai ir Valstybinei darbo inspekcijai, bet ir Migracijos departamentui.

Gruodžio pradžioje mūsų šalyje dirbo 140,3 tūkst. trečiųjų šalių piliečių. Per metus jų skaičius ūgtelėjo 10,1 tūkst. (7,7 proc.). Dar 14,2 tūkst. darbo rinkoje – ES piliečiai, kurių per metus padaugėjo beveik 3,8 tūkst.

